

תוכניות

מרוץ ביור

רק לעיתים רחוקות מסוגל קול-ישראל לגרום הפתעה למאזיניו. אחת מעיתים רחוקות אלה חלה בשבת האחרונה. בצנעה, ללא פרסומת יתרה, שודרה אחת המבדרות והמשעשעות שבתכניות קול-ישראל. נוסף לעצם הפתעה שבתכנית המשעשעת, היתה צפויה למאזין הפתעה נוספת. הוא גילה ארבעה קומיקאים מצויינים, שהסתתרו עד כה במסווה של סופרים, שתוך חצי שעה של שיחה מרובעת, עצבו בקולם דמויות מעוררות צחוק עד למעוות.

התכנית נקראה אמנם בשם הרציני הניחויים בספרותנו, וארבעת הקומיקאים חברי אגודת הסופרים, שהשתתפו בה, היו צריכים להגיב על הרצאתו של הסופר ס. יזהר על הנושא: נגע הניהליוס המפשה בחיים ועבר לספרות. אולם השמות המפוצצים היו רק הסחאה שנועדה למנוע את הגילוייה המפתיע מכל המאזינים.

ניהליוס לפני המיקרופון. שיטת הנישעוץ היתה פשוטה ביותר. מנחה הניכוח גרעון כצנלסון היה מציג שאלה בפני המתכחשים, כמו: "האם קיים ניהליוס בספרות, ואם הוא קיים מה לנו סיבותיו, ומה הם הדברים המאפשרים לנו לראותו כנופעה חריפתו?" המאזין התמים היה מצפה בקוצר רוח לשמוע תשובה לענין. איפה! כל אחד מהסופרים שהשתתפו בוניכוח, יוחנן טברסקי, בנימין מיכלי, ועזריאל אוכמני, היה מדבר על משהו אחר לגמרי בלי כל קשר לשאלה. אוכמני אמר כמה גרועה יצירתו של יודי הר בכלל ובפרט, וכמה הוא אנרכיסט; טברסקי דיבר על תולדות הניהליוס, ומיכלי הקסים בהברקות כמו: "איני רוצה להתעלם מגילויים שלי יאוש בספרות, אולם אי אפשר לראותם כניהליוסים... אבל יש גילויים ניהליוסיים".

כשהתקרבה התכנית לסיומה היא הפכה למעין מירוץ בפני המיקרופון. המנחה היה שואל שאלה, אבל הנשאל היה עונה: "השאלה באמת חשובה מאוד אבל אני רוצה להגיד..." והוא אמר מה שאמר, למרות שלא היה לו כל קשר לנושא השידור.

תדריך

מסדרים אלה מתוך מסדרי השבוע הבא עשויים להיות מעניינים. שיונים אפשריים.

- **במדע הרפואה** (קול-ישראל, יום ד', 20.25) — תכנית שבמרכזה תעמוד בעית ההפלה המלאכותית, אשר מאז ומתמיד עוררה מחלוקת בין הרופאים, כפי שהיא משתקפת באנגליה ובארץ.
- **קול אחד ואחד** (קול-ישראל, יום ה', 21.30) — יניכוח בין עורכי התכנית, אנשי רדיו ומבקרים סביב חטטנותה של התכנית, ושודרה לפני שבועות מספר, על החרישי-אילמים, ושלדעת רבים היתה בניגוד לכל טעם אסתטי.

● **בניחותא** (קול-ישראל, יום ו', 20.00) — שושנה דואר מגישה דיוקנו של אמן — הצעירת קטה קולביץ, בדמותה המצטיירת על פי ספרה.

● **בשדה האמנות והתרבות** (קול-ישראל, שבת, 17.35) — ארבעה מבקרים חריפים לשון יעשו שבת שחורה ליגאל מוסינזון, השחקן והמחבר, על הצגתו השבת השחורה.

● **המסק עודה** (קול-ישראל, יום ב', 21.30) — מריאנה פינדה, מחזותו של פדריקו גרסה לורקה, שהוא סיפור אהבה על רקע התרחשויות הסטוריות בספרד, מביאים בידי רפאל צבי, בהשתתפות חנה רובינא וצוות שחקנים. מוסיקת היקע, המלחה את התסכית היא פרי-עטו של הקומפוזיטור הישראלי הצעיר נועם שריף.

המאזין הזהיר לא יפתח את המקלט בתאריכים ובשעות הבאות, פן יטבע בגלי השעמום:

- **שודחן עגור** (קול-ישראל, יום א', 20.00) — דעות משעממות על ביטוח-בריאות העשויות להחלות את המאזין הבריא בגופו ובפניו.
- **בעודמה של ספרות** (קול-ישראל, יום ג', 22.10) — אפרים שמואלי דיבר על "יהודי-אמת והכללות-מטעות על יותר שבעל-פה". רק לבעלי מילון גור ואולי אף בן-יהודה.

השחקן והפרסומת

שעה שהארץ כולה סועה סביב הופעתו תיו של עסקן מפא"י **מושה דיין** והתקפות-הנגד שבאו בעקבות הופעות אלה, זכה דיין בפירסום עולמי נוסף, כאביזר פרסומת של כוכבת-הקולנוע הצרפתית **פרנסואז ארנול** שטרסה החתולה, עדיין מוסיף למשוך קהל בתל-אביב, מאז ביקורה בארץ. התברר כי את פגישתה עם האלוף בחופשה, ניצלה הכוכבת כמתוכנן לסידרה ארוכה של תמונות-פירסומת בדירתו של האלוף, באול-מות-הרצאות באוניברסיטה בירושלים, ועל רקע נופים ירושלמים. דיין, שאינו שונא פרסומת בכל צורה שהיא, הסכים לשחק לצידה את כל התפקידים שנדרשו ממנו. בסידרת תמונות המכילה 20 פוזות שונות, שהפיצה יוני-פרנס, מפיצת הסרטים הצרפתים, ברחבי העולם, נראה דיין כשחקן קולנוע מושלם... בפירסומת לא פחות גדולה זכתה גם בתו של האלוף-הנואם, **יעל דיין**. בביקור בקברט קטן בפאריז, נפגשה יעל עם **פרנסואז ארנול**, הסופרת היצרית שיעל דיין מוגדרת כבת-דמותה הישראלית. אחרי שסקרו זו את זו בהתעניינות נפגשו השתיים לשיחה ארוכה... בעוד ישראל שלחה לצרפת את יעל דיין, שלחה צרפת לישראל את הבמאי **רייסטיאן ז'אק** שבשהותו הקצרה בארץ, אחרי גרו-שיו **מלרטיין קרול**, הספיק כבר לחזר אחרי בתו של תייר יהודי מדרום-אמריקה. כאשר הופיע כריסטיאן בהצגת הבכורה של סרטו החוק הוא חוק, המוצג בקולנוע אופר (ראה מדור קולנוע), סרט המטפל בבגידת הגבולות, סיפר ז'אק סיפור משעשע על גבולות באוני הצופים. אמר הוא: "אספר לכם מעשיה של ממש, מפני שכל מה שהריתי אתי בסרט הוא אמת ורק שיניתי את השמות. ובכן, סיפורי התרחש בגבול הצרפתי-הבלגי. בכל יום היה מופיע בגבול צעיר רכוב על אופניים ועל האופניים שקי חול. כל יום היו פקדי המכס שואלים את הבחור: מה יש לך בשק? וכל יום היה הבחור עונה: חול. בכל יום בדקו שוטרי המכס את החול, ומצאו שהוא באמת חול פשוט. הם סיננו את החול, בדקו אותו במעבדות כימיות, העבירו אותו דרך קרני רנטגן, אבל תמיד היה זה חול פשוט. כעבור שנה גילו שוטרי המכס כי הבחור הבריח אופניים... בעת ביקורו בארץ, בו הוכיח רח לאכול דגים מלוחים וצונן בשדה-בוקר, גילה מזכיר האו"ם מר **דאג האמרשילד** כי הוא מתעתד לעסוק בקרוב בעבודה ספרותית גדולה. העבודה: תרגום כמה מכתבי פרופסור **מרטין בוכר** — לשדך דית. האמרשילד, שנפגש עם בוכר לשיחה בת צעירה על הנושא: איך יכולים סופרים רוחניים להשפיע על מדיניות העולם? גילה כי יתחיל במלאכת התרגום כשעומס העבודה יוקל מעליו. "זה תלוי במצב העולם, אמר... בוויכוח בכנסת, ואם חייב סילר ד"ר **כרציון הראל** והציג בין השאר, להקים כפרי-עבודה בשביל חול-לירוח ול"העסיקם במועצת פרדסים. הגיב על כך חברו לסיעה **ישראל רוקח**: "שחול-לירוח יני"

דיין, ארנול וכתובת צרפתית מול השמחות לבון —

דיין, ארנול וכתובת עברית * פרסומת בינלאומית —

המערכת ממתנים לו יום-יום קבצים ומבקר שי נדבות, המבקשים ממנו פיצויים על שזול את פרנסתם. אנשים לא נותנים לנו יותר נדבות, הם טוענים.

קרב על גלי האתר

הצגת המאה של הופ... עברנו, בתיאטרון בצל-ירוק, שנערכה בערב השנה החדשה, היתה הצגה מסורפת מאוד. השתתפו בה מלבד השחקנים גם הסטילטונאי **אפרים קרשון**, **דן בריאמון**, הבמאי **שמואל בונים** ו**שאול ביבר** שמילא את מקומו של חיים חפר שאינו נמצא בארץ. בתלבושות רגילות הסתובבו אלה על הבמה, שיחקו חלק מהתפקידים, הגישו באמצע תכנית שיחת פומגנים, משקאות חריפים לשחקנים על הבמה. הגדיל מכולם לעשות דוב-בן-אמוץ. של חיים **פופול** מהחלון, ראשו של דן, אלא שהלצה נוספה עוד תנועת יד מורחית גסה. הקהל כמעט ולא הבחין בה, אבל דן זכה ב-15 ל"י, דמי-התערבות... פרטים סודיים מאוד ופיקטיביים מאוד מאחורי הקלעים, על מה שהתרחש בוועדות השי"ס סים של פרס ביאליק, גילה השבוע המבקר ד"ר **ברוך קורצווייל**. קורצווייל גילה כי ביותו הוא שופט פרס ביאליק, ולא היתוף דעתו כדעת שאר השופטים, הוא וחולף באמצעות מברק בו היו חתימות מוויפות, שעליהן ידעו מזכיר אגודת הסופרים **אב רהם ברזידם** והסופר **דב שרן**... קרב מילולי מעל גלי-האתר, נתל לאחרונה בין קריינית קול-ישראל **רבקה מיכאלי** וקריין גלי צה"ל **עמנואל אל דודאי**. אחרי שרבה שידרה בתכנית כבקשתן שבהגשתה את הברכה: "למשפחת דודאי, ברכות לרגל הכנסתו של הבן עמנואל בכריתו של אברהם אבינו", השיב לה עמנואל אל דודאי כגמולה, ובתכנית כבקשתן לפרקי חזנות שיר לרבקה, שהיא רחקה עדיין את הברכה: "לרבקה, ברכות מאליפות להולדת התאומים, אחים לעתליה, יורם, וזכריה".

שתי תמונות מתוך סרט שזולס בעת ביקורה של הסחקנית הצרפתית בקריית האוניברסיטה בירושלים. לאחר שבתמונה העליונה כתבה ארנול "תודה" בצרפתית על היותה, במקשת היא שדיין יכתוב אף הוא משהו. דיין (תמונה שניה) כתב: ד"ש מהשחקנית הצרפתית.

טעו פרדסים? יש כבר מספיק משוגעים בארץ שנטעו פרדסים... במצב-ריח מרומם, היה מבקר הסתדרות-העובדים **יש ראל מירום** כאשר בא באחד הבקרים למשרדו שבבנין הועד הפועל של ההסתדרות. מירום, שרדע מזול סובל ממחלה לא נעימה, הופיע בבוקר כולו זורח ושמש ואמר לפקידותיו: "יש לי היום בשבילכם בשרה משמחת! היום נתתי שתן... לא פחות ברמזול ממנו היה **צבי אהרנזי** לשעבר ס.מ.מ. במשטרת ישראל, איש ש.ב. שעבד במשטרה כקצין לתפקידים מיוחדים. אחרי שהועבר מתפקידו, קיבל אהרנזי עיר סוק מתאים: מנהל קבוצת הכדורגל של משרד-הבטחון... לעומת זאת סבל מאוד כתבו הפלילי של ארץ **זאב שיף**. אחרי שפירסם בזמן האחרון סידרת כתבות בעד חונו על נגע הקבצנות, גילה כי רבים מהקבצנים הם למעשה בעלי רכוש, לא יכול שיף להכנס למערכת עתוננו. בפתח

פסוקי השבוע

● **מזכיר אחרות-העבודה ח"כ יצחק בראהרון**, בתגובה על הידיעה שבשעתו הוצע לביגיי לתפוס את השלטון: "אני מניח כי בימי הקריירה שלו שמע ביגיי לא מעט דברים מחוג התצוגים שלו, מצעירים שהם בחלקם פרחחים ובחלקם נושאי-כלים".

● **מזכיר ההסתדרות פנחס פנחס** — היה רצוי שלא יסתפקו שהם מפרסמים תורות לכלליות, ורצוי מדויקת של הבעיות עליהם מדברים".

● **מנהיג מפ"ם מאיר יערי**, על הצעת ביגיי לשביתת-נשק בהשמצות בין מפלגות-הפועלים: "כאשר מתנהלת בצבור, ואין בוחלים בשום אמצעים, לשפור בנימוסים ובהליכות? כלום אין הבאים מתוך זעזועים פנימיים, עליידי תחבולות של קוסמטיקה?"

● **המבקר שלמה גרודזנסקי**, במאמר ב"דבר": "עד היום תוהה אני לטובלות מורה הרחחת אצלנו לגבי מופרע-נפש, ובמיוחד אלה הפועלים במנגנונינו המוסדיים, המפלגתיים או הממשלתיים. בישראל, כשאדם אומלל נתון בטטאדיות האחרונות של סכיוזופרניה, אומרים עליו: "איש קשה, אבל בחור מוכשר".

● **ד"ר ברוך קורצווייל**, על הסערה שקמה סביב אימתן פרס ביאליק לסופר ס. יזהר: "זה למעלה מעשר שנים מקטירים כהני-הפולחן של "תמיד אנחנו" נביאי "נוער הפלאים", אבירי המסדר של "ככה ככה" הקדוש ושל ה"לא כלום" החונוני להתגלמות מיתוס חדש... יש חוגים ויש עסקנים ספרותיים המעוניינים בעסקנות ולא באמנות... את התגלמות המיתוס הכוזב, את הסופר "הגאונני" יזהר ומורה הדור הצעיר הם הכתירו עכשיו בכותר הקוצים של הקדושה-המעונה".